

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Dramatik och dramaturgi

Tema: Dramatisk struktur och konflikt

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevers förståelse för dramatisk struktur, särskilt Freytags pyramid, samt deras förmåga att identifiera och analysera olika typer av konflikter inom dramatisk text.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla dramatisk struktur, däribland olika sätt att bygga upp shower och pjäser. Fokuset ska ligga på hur konflikt skapar dynamik och hur olika typer av konflikter bidrar till berättelsens utveckling och framåtrörelse.

Kunskapskrav

Eleven beskriver översiktligt olika dramatiska strukturer och förklarar hur konflikter driver handlingen framåt. Eleven kan ge exempel på konfliktens roll i en dramatisk text och skapa egna texter med tydlig struktur.

Prov

Faktafrågor

1. Vad är Freytags pyramid?
 - A. En typ av konflikt
 - B. En dramatisk karaktär
 - C. En poetisk struktur
 - **D. En modell som beskriver dramatisk struktur**
2. Vilka är de fem delarna av Freytags pyramid?
 - A. Inledning, konflikt, klimax, upplösning, slut
 - B. Exposition, stegring, klimax, fallande handling, upplösning
 - **C. Exposition, stegring, klimax, fallande handling, upplösning**
 - D. Karaktär, konflikt, upplösning, tema, budskap
3. Vad kännetecknar en inre konflikt?
 - A. En konflikt mellan olika karaktärer
 - B. En konflikt med samhället

- **C. En personlig kamp inom en karaktär**
 - D. En konflikt som alltid löses i slutet
4. Vad är en yttre konflikt?
- A. En karaktär som kämpar mot sina egna tankar
 - **B. En konflikt mellan en karaktär och externa faktorer**
 - C. En konflikt som alltid löser sig
 - D. En konflikt som inte påverkar berättelsen
5. Hur påverkar konflikter en berättelse?
- **A. De skapar spänning och drar in publiken**
 - B. De gör berättelsen tråkig
 - C. De är irrelevanta för handlingen
 - D. De är enbart för karaktärsutveckling
6. Vilken typ av konflikt innebär att en karaktär kämpar mot samhällets normer?
- A. Inre konflikt
 - **B. Yttre konflikt**
 - C. Person mot person
 - D. Person mot natur
7. Vad är syftet med dramatisk struktur?
- A. Att göra berättelsen svår att följa
 - **B. Att ge ram och sammanhang för handlingen och karaktärerna**
 - C. Att skapa förvirring
 - D. Att utelämna viktiga delar av berättelsen
8. Ge ett exempel på hur en konflikt kan driva handlingen framåt.
- A. Karaktären har ett mål som ingen bryr sig om
 - B. Karaktären når alltid sina mål utan hinder
 - **C. Karaktärens mål krockar med andra, vilket skapar spänning**
 - D. Karaktären har inga mål
9. Vad karaktäriserar en klar dramatisk struktur?
- A. Att det inte finns något klimax
 - **B. Att det är tydligt definierade delar och en konflikt**
 - C. Att det alltid slutar med en happy ending
 - D. Att det saknas en konflikt
10. Vad är en klimax i en dramatisk berättelse?
- A. Den första scenen av berättelsen
 - B. Konfliktens lösning
 - **C. Den mest spännande punkten i berättelsen**
 - D. En karaktärs avslutande monolog
11. Vad bidrar konflikten till i en berättelse?
- A. Inga konsekvenser
 - **B. Dynamik och utveckling av karaktärerna**
 - C. Problem som inte löses
 - D. En skön avkopplande berättelse
12. Varför är det viktigt att förstå dramatisk struktur?
- A. För att kunna skriva poesi
 - **B. För att skapa engagerande berättelser**
 - C. Det är inte viktigt
 - D. För att kunna måla bilder
13. Vilken typ av struktur följer Freytags pyramid?

- A. Cirkelstruktur
 - B. Linjär struktur
 - **C. Dramaturgisk struktur**
 - D. Slumptur
14. Vad kan man lära sig av att studera dramatisk struktur?
- A. Att förutsäga allemansfester
 - **B. Att förbättra sin egen skrivprocess och berättande**
 - C. Att läsa böcker snabbare
 - D. Att fokusera på fakta bara
15. Vad innebär konflikt i en dramatisk text?
- A. Att alla alltid är överens
 - **B. Att det finns motstridiga krafter som påverkar berättelsen**
 - C. Att det inte finns någon handling
 - D. Att alla karaktärer är blinda för sin uppgift
16. Vilken roll spelar konflikter i publikens upplevelse av berättelsen?
- A. De har ingen påverkan
 - **B. De skapar engagemang och känslomässiga reaktioner**
 - C. De förvärrar berättelsen
 - D. De får publiken att somna

Resonerande frågor

1. Hur kan Freytags pyramid tillämpas på moderna pjäser och filmer?
Syftet är att ge eleverna möjlighet att visa sin förmåga att koppla teoretisk kunskap till praktiska exempel i nutida drama.
2. Diskutera hur olika typer av konflikter kan påverka karaktärernas utveckling inom en historia.
Denna fråga ger eleverna chans att reflektera över djupet i karaktärsutveckling och relevansen av konflikter i berättelsekonstruktion.
3. Ge exempel på en känd pjäs och diskutera hur dess struktur och konflikter bidrar till berättelsens budskap.
Genom denna fråga kan eleverna visa djupgående analys och förståelse för hur pjäser fungerar i helhet.
4. Hur kan man skapa en ny och engagerande berättelse utifrån en klassisk dramatisk struktur?
Eleverna får möjlighet att visa kreativitet och förmåga att tänka kritiskt kring traditionella berättartekniker.
5. På vilket sätt kan yttre och inre konflikter kombineras i en dramatisk text?
Denna fråga ger insikt i komplexiteten i textanalys och karaktärsinteraktioner.
6. Hur kan en otraditionell användning av dramatisk struktur påverka publikens upplevelse?
Denna fråga ger eleverna möjlighet att utforska innovativa berättartekniker och deras effekt på åskådarna.
7. Diskutera betydelsen av konflikt i skapandet av spänning i en berättelse.
Genom att reflektera över detta får eleverna djupare kunskap om dramatisk effekt och storytelling.
8. Hur skulle berättelsen förändras om en konflikts karaktär byttes ut?
Denna fråga ger eleverna chans att tänka hypotetiskt och utforska relationen mellan konflikt och berättelseutveckling.

Bedömning

Faktafrågor: 1 poäng per korrekt svar och max 15 poäng.

Resonerande frågor: 3 poäng per fråga och max 24 poäng.

För att nå betyg E krävs totalt 8 poäng, för C krävs 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor) och för A krävs 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor).